

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odrośnięciem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, słożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-12. Nadesłanych a nie zamówionych rękopisów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,262.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. 7 (tam) 10 gr., za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla spraw spornych jest właściwy Sąd w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr 29.

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub, wtorek dnia 10 marca 1936 r.

Rok 17

Hitler wypowiedział traktaty lokarneńskie Armja niemiecka wkroczyła do Nadrenji Niema już strefy zdemilitaryzowanej

HISTORYCZNE POSIEDZENIE REICHSTAGU.

BERLIN. — Posiedzenie Reichstagu rozpoczęło się punktualnie o godz. 12-ej. Na ławach rządowych zasiadli członkowie gabinetu, zaś ławy poselskie zajęli członkowie Reichstagu w brązowych mundurach z odznakami partyjnymi. Łoże dyplomatyczne oraz łoże wyższych przywódców partji wypełnione są do ostatniego miejsca. Widoczne jest ogólne napięcie w przewidywaniu wydarzeń o wielkiem znaczeniu politycznym.

Otwarcia posiedzenia oczekiwano w Berlinie z ogromnem zainteresowaniem. Z prowincji pociągami rannymi zjechała tłumnie członkowie parlamentu Rze-

szy, których zmobilizowano w ostatniej niemal chwili do wzięcia udziału w doniosłym akcie państwowym. Tłumy ludności od wczesnych godzin zalegają olbrzymi plac między gmachem dawnego Reichstagu a operą Krolla, gdzie odbywają się obecnie posiedzenia. Cała Wilhelmstrasse oraz aleja pod Lipami, któremi przejeżdżać ma kanclerz i członkowie rządu została zamknięta podwójnym szpalerem oddziałów szturmowych. Po mieście krążą liczne patrole policji. Ruch kołowy w okolicach wielkiego placu jest całkowicie wstrzymany.

czasy. My wszyscy przez wiele lat byliśmy ofiarami tej fantastycznej wiary, a tem samem ofiarami strasznych następstw. Zostaliśmy wciągnięci w wojnę, której wybuchu byliśmy tak samo winni albo niewinni, jak inne narody. My jednak, jako ci, którzy ponieśli największe ofiary, najłatwiej uwierzyliśmy w nadejście lepszych czasów. Nie tylko jednak my, jako pokonani, przeżyliśmy przemianę pełnego fantazji obrazu w żalosną rzeczywistość, lecz także i zwycięzcy.

Od czasu, jak ówczesni mężowie stanu zebrali się w Wersalu, aby ustanowić nowy porządek świata, upłynęło 17 lat, dosyć czasu, aby sobie wyrobić sąd o ogólnych tendencjach rozwoju. Ten pokój, który kiedyś miał być kamieniem położonym na zamurowanym grobie wojny, stał się „smoczem posiewem” dalszych walk. Gdziekolwiek od tego czasu spojrzymy, widzimy zarzewie wewnętrznych zaburzeń. Nie upły-

nał od tego czasu ani rok 1, aby na świecie nie słyszano, zamiast dźwięku dzwonów pokojowych, zgiełku oręża. Historia świata stwierdzi kiedyś, że od czasu zakończenia wielkiej wojny ludzkość ciągle nawiedzana była duchowemi, politycznemi i gospodarczemi wstrząsami, jakie zdarzają się co tysiąc lat, aby nadać narodom specjalne piętno i charakter”.

W dalszym ciągu swego przemówienia zwrócił się Hitler bardzo ostro przeciw Rosji Sowieckiej, jako rozsądnikowi komunizmu. Hitler twierdzi, że pakt francusko - sowiecki zwrócony jest przeciw Niemcom i dlatego rząd Rzeszy musiał podjąć środki zaradcze, jak wypowiedzenie traktatu lokarneńskiego i zniesienie demilitaryzacji strefy nadreńskiej.

Ogłosił również rozwiązanie Reichstagu i nowe wybory na 29 marca. Po mowie Hitlera izba odśpiewała „Deutschland, Deutschland über alles”.

WRAZENA W PARYŻU

PARYŻ. — Agencja Havasa donosi z Kolonii: Wojska niemieckie wkroczyły do strefy zdemilitaryzowanej.

PARYŻ. — Agencja Havasa donosi z Berlina: Ambasador Włoch, Francji, Anglii i Belgii charge d'affaires udali się dziś do urzędu spraw zagranicznych Rzeszy. Von Neurath zapoznał ambasadorów z dokumentem precyzującym obecne stanowisko Rzeszy wobec Locarno oraz postanowień traktatu wersalskiego, dotyczących strefy zdemilitaryzowanej. Nota rządu niemieckiego została doręczona o tej samej godzinie w Rzymie, Paryżu, Londynie i Brukseli.

Nota zawiera wypowiedzenie traktatów lokarneńskich przez Niemcy. Rząd niemiecki proponuje mocarstwowi, sygnatarjom traktatów lokarneńskich, wszczęcie nowych rokowań celem zawarcia nowego układu. Rząd Rzeszy proponuje nawet powrót Niemiec do Ligi pod pewnymi warunkami.

Dnia 7-go marca minister spraw zagranicznych p. Józef Beck przyjął ambasadora Rzeszy niemieckiej p. von Moldtke, któremu wręczył memorandum rządu Niemiec, doręczone również w Paryżu, Londynie, Rzymie, Brukseli i Pradze i pozostające w związku z deklaramcją kanclerza Hitlera w Reichstagu.

GORĄCZKOWE NARADY W PARYŻU

PARYŻ. W sobotę o godz. 15 premier Sarraut udał się do pałacu Elizejskiego, celem przeprowadzenia konferencji z prezydentem Lebrun. Premier Sarraut potwierdził w rozmowie z przedstawicielami prasy, że minister Flandin odbędzie naradę z dyplomata-

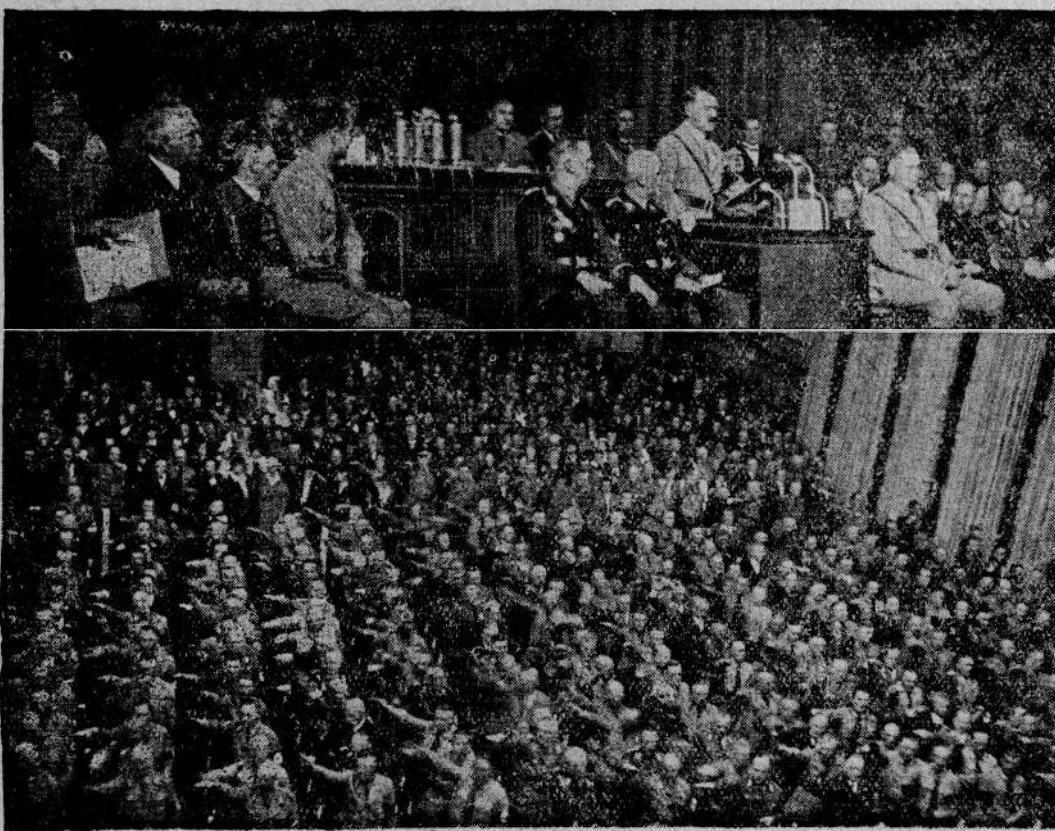
mi, reprezentującymi mocarstwa, które podpisały pakt w Lokarno. Sarraut oświadczył, że ponowne posiedzenie rady ministrów odbędzie się o godz. 18 na Quai d'Orsay, zaznaczając, że również w niedzielę rano zbierze się rada ministrów.

FRANCJA POWIĘKSYŁA ZAŁOGĘ FORTYFIKACYJ GRANICZNYCH

PARYŻ. Zarządzenie ostrożności, przewidziane przez władze wojskowe francuskie na granicy francusko-niemieckiej wyrażają się, jak stwierdza prasa dzisiejsza, we wzmożeniu załóg wojskowych w całym szeregu miejscowości w okręgach północno-wschod-

nich oraz w obsadzeniu przez załogi wojskowe fortyfikacji w t. zw. 6-tym i 20-tym rejonie. Obsada ta jest jednak liczebnie stosunkowo słaba i odpowiada stanowi pokojowemu.

W kołach wojskowych francuskich (Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

MOWA HITLERA

BERLIN. Kanclerz Hitler wygłosił dziś w południe, w Reichstagu następujące przemówienie:

„Kiedy w szare dni listopadowe roku 1918 zapadła zasłona nad krwawą tragedją wielkiej wojny, cała ludzkość odetchnęła z ulgą. Poprzez zgiełk wojenny doszły do uszu ludzkości zasady amerykańskiego prezydenta, w których była mowa o nadejściu nowych czasów i o poprawionym świecie. W 17 punktach dano narodom zarys tego nowego ustroju narodów, a tem samem ludzkości. Uwodzicielski czar tych zasad polegał na tem, że z niezaprzeczalną pe-

wnością starały się współzyciu narodów nadać nowe prawa i tchnąć w nie nowego ducha, z którego powstać miała ta instytucja, która, jako związek wszystkich narodów, miała być powołaną nie tylko do powierzchownego ich jednoczenia, lecz przede wszystkim do wewnętrznego zbliżenia we wzajemnej względności i wzajemnem zrozumieniu.

Naród niemiecki uwierzył w te zasady w rozpaczliwym w siebie i cały świat. Ta wiara była początkiem drogi narodu niemieckiego, prowadzącej w najboleśniejsze dla niego

Surowy wyrok na ludzi — którzy Bank Ludowy w Wąbrzeźnie uważali za swą prywatną kasę!

Niejednokrotnie na łamach naszego pisma poddawaliśmy krytyce gospodarkę ówczesnych władz Banku Ludowego w Wąbrzeźnie. — Wołaliśmy, że winni doprowadzenia tej instytucji do ruiny muszą być przykładowo ukarani.

Po długim i żmudnym śledztwie, wygotowano akt oskarżenia i dnia 5-go marca br. rozpoczął się przed Sądem Okręgowym w Toruniu proces.

Na ławie oskarżonych zasiadli: Jan Nadolny, Julian Baranowski, Ignacy Kolecki, Antoni Makowski i St. Siemiątkowski. Rozprawie przewodniczył wiceprezes S. O. Krupka, jako wotanci zasiadli sędzia S. O. Dorsz i asesor S. O. Gierszewski. Oskarżał prokurator Zajackowski. Oskarżony Siemiątkowski bronił się sam, pozostałych oskarżonych bronił adwokat Dr Drath.

Ale nie lepiej działo się z inkasami.

Np. Bank Ludowy w Kościerzynie przesłał 30. 12. 35 r. do inkasa weksel na 65 zł z akceptem Bol. Swobodzińskiego. Gdy pieniądze nie wpływały — monitowano Bank Ludowy w Wąbrzeźnie około 6 razy — ale nie otrzymano żadnej odpowiedzi.

17. 12. 1934 r. zwrócono się do posterunku policji w Wąbrzeźnie. Dopiero, gdy wyznaczona była rozprawa, Siemiątkowski przesłał weksel z zapewnieniem, że będzie spłacał ratami — i prosił by sprawę z Sądu wycofać. Do dzisiejszego dnia Siemiątkowski nie wpłacił ani jednej raty — tłumacząc się tem, że Bank go nie monitował.

Co zawiera akt oskarżenia?

Z odczytanego aktu oskarżenia wynika, że Nadolny, Baranowski, Kolecki i Makowski, będąc członkami Rady Nadzorczej wzgl. Zarządu Banku Ludowego, działali na szkodę tej instytucji:

1) przez zaciąganie nadmiernych zobowiązań kredytowych oraz przez nie należytę ich zabezpieczenie, doprowadzając zadłużenie do sumy

57.570,19 złotych,

mimo, że uchwała Walnego Zgromadzenia ograniczała kredyt dla poszczególnego członka do wysokości 5 tys. zł;

2) przez niestosowanie się do zarządzeń rewidentów.

Nadolny przez skłonienie Siemiątkowskiego do wydania mu weksla na 6 tys. zł złożonego w Banku Ludowym tytułem zabezpieczenia.

Baranowski i Makowski przez bezprawne zabranie 2 umów gwarancyjnych złożonych w Banku Ludowym tytułem zabezpieczenia pretensji tej instytucji.

Siemiątkowski (karany 6 mies. więzieniem z zawieszeniem na 2 lata), oskarżony był o to, że

przywłaszczył sobie 724,03 zł,

powierzone mu przez różne instytucje z tytułu operacji inkasowych, uży-

wając je bądź na cele Banku Ludowego, bądź też dla własnej korzyści;

że przywłaszczył sobie 974,65 zł bezprawnie podejmując je z Banku Ludowego pod pozorem należności za pracę;

że przywłaszczył sobie 74 zł wpłacone przez różnych klientów B. L. za procenty oraz 6 weksli, łącznie na 990 zł;

że nie prowadził księgi wekslowej i księgi zastawów.

Nadolny i Makowski oskarżeni są o to, że podzegli Siemiątkowskiego do popełnienia przestępstwa przez używanie na cele Banku Ludowego pieniędzy z inkasa.

Tak w ogólnych zarysach przedstawia się akt oskarżenia. Cały pierwszy dzień rozprawy poświęcony był odczytaniu aktu oskarżenia i zeznaniom oskarżonych.

Charakterystyczne były niektóre odpowiedzi oskarżonych.

Na pytanie dlaczego pełnili nadal funkcje w władzach banku, twierdzili, że musieli pełnić funkcje, ponieważ nie było innych, którzyby urzędy takie przyjąć chcieli.

W piątek przed Sądem przewinęła się wielka ilość świadków: z Poznania, Kalisza, Siemianowic, Wąbrzeźna, Grudziądza i Kościerzyny.

Stosunki w Banku Ludowym w świetle zeznania świadków

Ówczesna Rada Nadzorcza postępowala zdecydowanie o ile chodziło o niewygodnych dla nich członków.

Tak na przykład — p. Słowikowski Władysław pewnego dnia (25. 7. 31 r.) został zawiadomiony, że uchwała Rady Nadzorczej została ze Spółdzielni wykluczony. Z jakiego powodu — nie wie do dzisiejszego dnia.

Świadek Stanisławski Wacław, wybrany członkiem Rady Nadzorczej w 1933 r. — zeznaje — że na jednym zebraniu omawiana była sprawa likwidacji Banku. Członkowie Rady Nadzorczej twierdzili jednakże, że sprawa ta jest jeszcze nieaktualna. Świadek odniósł wrażenie że oskarżeni dążyli do przewleknięcia sprawy.

Pytany, dlaczego wystąpił z Rady Nadzorczej — zeznaje, że członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu byli finansowo zainteresowani większymi sumami w instytucji — a pozatem Rada Nadzorcza chciała skreślić pewnym członkiem dosyć poważne kwoty, jak np. Ledwochowskiemu 50 tys. zł. Uwa-

żał więc, że gospodarka była nieręczowa, i z tego powodu wystąpił. Pytany, kto stawiał wnioski o skreślenia — odpowiada — że oskarżony Baranowski.

Świadek Michalski Tadeusz, były członek zarządu, zapytany o stosunki, panujące w Banku Ludowym, powiedział mniej więcej w ten sposób:

— W Banku Ludowym panował wielki bałagan. Kierownikiem tej instytucji mógł być albo człowiek tak sprytny, że wykiwałby Radę i Zarząd — albo też człowiek tak głupi — któryby wykonywał wszelkie polecenia członków Rady Nadzorczej i Zarządu.

Pewnego czasu wpłynęło do Banku 10.000 zł, celem rozproszczenia tej kwoty wśród drobnych rolników. Z tych kredytów p. Makowski wziął tytułem pożyczki kwotę 5.000.— zł.

Pozatem w Banku Ludowym prowadzono „Familienwirtschaft”. W Radzie Nadzorczej i Zarządzie zasiadało 2 teściów i 2 zięciów (P. Sass — Nadolny, p. Koczyński — Makowski).

Jak załatwiano sprawy w Banku Ludowym?

Istotnie — instytucja, w której brak było i nadzoru i odpowiedniego kierownictwa — musiała runąć.

Protestowanie weksli, na które Bank otrzymywał weksle prolongacyjne i puszczenie tych weksli w obieg — nale-

żało do stałych operacji. Jednym słowem — przyzwyczajono się do tego.

Na taką okoliczność zeznawali świadek Słowikowski, Zuckermann, Szymańska Anastazja i inni.

Jak załatwiano weksle członków Rady i Zarządu?

W czasie procesu, ujawniono, że weksle członków Zarządu i Rady były uprzywilejowane.

Kiedy zbliżał się termin płatności, przychodził do Banku wystawca i dawał kierownikowi polecenie, by sprawę płatnego weksla bezwzględnie załatwił.

Kierownik zwracał „dygnitarzowi” uwagę — że brak w kasie pieniędzy — ale nie to członka Rady wzgl. Zarządu nie obchodziło. Sprawę trzeba załatwić — a jak — na to jest Pan przecież kierownikiem!

Brał więc pieniądze z inkasa i upłacał, płacił koszty dyskonta i sprawa była „pomyślnie załatwiona!”

Świadek Dr Grodzki, dyrektor Banku Związku Spółek Zarobkowych w Grudziądzu omawia stosunki, jakie łączyły Bank Ludowy i Bank Związku Spółek.

Co zeznają rewidenty?

Świadek Szalkowski Lucjan, rewident Związku Rewizyjnego z Poznania, przeprowadzał rewizję w czerwcu 1932 r. Przy rewizji był obecny prezes Rady Nadzorczej. Ogólne uwagi poruszone na porewizyjnym zebraniu Rady Nadzorczej.

Bank Ludowy był w trudnym położeniu, ale jedną z największych bolączek było to, że zadłużenie członków Rady Nadzorczej i Zarządu wynosiło około 115.000 zł, — na które częściowo brak było zabezpieczenia.

Świadek zalecił na zebraniu, by członkowie dążyli do obniżenia swojego zadłużenia. Stwierdził jednakże, że zalecenia rewizyjne nie były wykonywane.

Na ogólne zadłużenie wszystkich członków w wysokości 252 tysięcy, zadłużenie 7 członków Rady i Zarządu wynosiło blisko 50 proc. — bo 115 tysięcy złotych.

Świadek był zdania, że należy wybrać do władz banku nowych ludzi. — Walne Zgromadzenie jednakże wybrało za wyjątkiem 3 osób władze w starym składzie.

Na pytanie Przewodniczącego, czy Bank Ludowy miał podstawę do dobrej pracy — oświadcza, że mimo, że teren był dosyć ciężki — instytucja mogłaby prosperować, o ile kredyty byłyby rozdzielone szerokim rzeszom udziałowców.

Zapytany przez Prokuratora, czy na walnym zgromadzeniu miał jakąś scysję — zeznaje świadek, że owszem, na zebraniu wystąpił dość ostro Makowski, ale nie przypomina już sobie, w jakim związku to było.

Zeznania biegłego

Świadek Wacław Kasprzykowski, biegły sądowy, przeprowadzał rewizję

Świadek mówił m. in., że była ścisła współzależność między członkami Rady Nadzorczej a Zarządem, a taka współzależność nie mogła wyjść na korzyść spółdzielni.

Świadek ma wrażenie, że działalność członków Rady Nadzorczej i Zarządu przyczyniła się do upadku tej instytucji.

Już w 1927 r. Bank Związku Spółek Zarobkowych zwracał się do p. Koczyńskiego, by USUNĄĆ Z ZARZĄDU p. MAKOWSKIEGO, gdyż on pchnie Bank na tory dla instytucji nielojalne.

Z podobną gospodarką jak w Wąbrzeźnie, mimo, że świadek pracuje z spółdzielniami całego Pomorza — nie spotkał się.

Zapytany oświadczył, że ma wrażenie, iż oskarżeni świadomie działali na szkodę instytucji.

Rada Nadzorcza nie zwoływała walnych zgromadzeń — i wreszcie związek wystąpił do Sądu z wnioskiem o rozwiązanie Rady i Zarządu.

Świadek Chmielewski z Poznania, przeprowadzał rewizję w maju 1933 r. Stan instytucji był wówczas już beznadziejny. W księgach były straszne zadłużenia (do 6 miesięcy). Udzielanie kredytu Bankowi było już wstrzymane, a poprzednie kredyty rozproszono między członków Rady. — Świadek stwierdził jaskrawe przekroczenie uchwały walnego zgromadzenia. Rada Nadzorcza zaleceń rewizyjnych nietylko że nie wprowadzała w życie, lecz nawet takowych nie czytała na zgromadzeniach, przechodząc nad nimi do porządku dziennego.

Zabezpieczenia członków Rady i Zarządu były b. słabe, a później zostały nawet nielegalnie wycofane.

Oskarżony Siemiątkowski zalił się do świadka, że członkowie Rady Nadzorczej wywierają na niego nacisk i terroryzują go.

ZEZNANIA

MECENASA P. CHWIECKI.

Świadek p. mec. Chwiecko zeznaje, że w chwili ogłoszenia upadłości, księgi nie były w porządku, tak że nie można było ustalić pasywa.

Zgłoszono pretensji: 246.492,02 zł.

Aktyw niema żadnych, są jednakże członkowie, którzy mają większe posiadłości, tak, że pasywa będą teoretycznie pokryte.

ksiąg za czas od 1. I. 29 do chwili ogłoszenia upadłości.

W Banku Ludowym nie prowadzono księgi wekslowej i księgi zastawów. Zadłużenie członków poprzedniej Rady wynosiło 53 tys. zł. Długów tych nie regulowano, nie płacono nawet odsetek od tych długów — ale brano nowe pożyczki.

Z zestawienia wynika, że zadłużenie u oskarżonych Baranowskiego, Makowskiego i Koleckiego z każdym rokiem wzrastało, a wyjątek stanowił jedynie oskarżony Nadolny.

Zadłużenie osk. Baranowskiego wynosi 16.353,— zł oraz 540,— zł za wykupiony wagon węgla — razem 16.893,— zł, Makowskiego — 11.556 zł.

Przemówienie p. Prokuratora

Po przerwie zabrał głos p. prokurator Zajączkowski. W przemówieniu swoim podkreślił p. Prokurator, że zadaniem spółdzielni jest udzielanie pożyczek najmniej zamożnym członkom. Oskarżeni, którzy siedzą dziś na ławie oskarżonych — mieli na oku nie dobro instytucji, lecz egoizm i własny interes. Wprawdzie oskarżeni twierdzą, że w związku z pełnieniem obowiązków — są zrujnowani — ale ani jeden złoty nie wpłynął jeszcze od oskarżonych do kasy banku.

Moment dramatyczny w procesie odnajdziemy, jeśli zastanowimy się, kto będzie ponosił odpowiedzialność za gospodarkę oskarżonych.

Wszyscy razem są winni, że każdy z nich przekroczył granicę udzielanego kredytu.

Zadłużenie: ks. Chylareckiego, Al. Lontkowskiego, M. Czypickiego, Al. Ledwochowskiego oraz 4 oskarżonych (8 osób) wynosi

111.240,— zł

podczas gdy zadłużenie 85 członków wynosi niecałe 30.000 zł.

Biegły stwierdza, że rzadko kto otrzymywał pieniądze poza członkami Rady Nadzorczej wzgl. Zarządu.

Po zakończeniu przesłuchania świadków — oskarżeni stawili wnioski o powołanie szeregu świadków. Po naradzie wszelkie wnioski Sąd oddalił i zarządził przerwę do godz. 20,30.

Oskarżeni traktowali Bank Ludowy jako własną kasę, i dobrze umieli zabezpieczyć się przed konsekwencjami gospodarki.

Cóż jednakże będzie z tą liczną rzeszą rolników i rzemieślników — członkami Banku Ludowego? Czyż oni po to byli udziałowcami, by dziś ponosić odpowiedzialność za gospodarkę oskarżonych i tracić swoje gospodarstwa wzgl. warsztaty?

W swoim godzinnym przemówieniu — prokurator p. Zajączkowski analizował poszczególne punkty oskarżenia i podkreśla, że przewód sądowy stwierdził w zupełności słusność aktu oskarżenia.

Wnosząc o wymiar stosownie do aktu oskarżenia, kończy swoje przemówienie.

Obrona

P. Dr Drath przyczynę upadku Banku widzi w niekorzystnych warunkach ekonomicznych i uważa, że oskarżonym nie udowodniono świadomego działania na szkodę instytucji — i wniosł o całkowite uniewinnienie oskarżonych.

W ostatnim słowie oskarżeni podkreślają, że są niewinni i proszą o uniewinnienie.

Ogłoszenie wyroku odroczył Sąd do soboty — godz. 13.

W Y R O K

W sobotę, o godz. 13 Sąd ogłosił wyrok, mocą którego wszyscy oskarżeni zostali uznani winnymi działania na szkodę Banku Ludowego:

JAN NADOLNY i ANTONI MAKOWSKI skazani zostali po 3 lata więzienia oraz pozbawienie praw obywatelskich i honorowych na lat 5. JULIAN BARANOWSKI skazany został na 2 lata więzienia i pozbawienie

praw obywatelskich i honorowych na lat 4, IGNACY KOŁECKI na półtora roku więzienia i pozbawienie praw obywatelskich i honorowych na lat 3, STANISŁAW SIEMIĄTKOWSKI skazany został na półtora roku więzienia oraz 4 miesiące aresztu.

Na mocy amnestji każdemu z oskarżonych kara więzienia została zmniejszona do połowy.

NIEUDANY ZAMACH NA PREMIERA

Białogród. Nieudany zamach na premiera Stojadinowicza miał przebieg następujący: Sprawca zamachu deputowany Damian Arnautowicz z grupy opozycyjnej b. premiera Jętcicza, znajdował się w chwili rozpoczęcia mowy premiera wśród opozycyjnych dziennikarzy na galerji, skąd przerywał mowę demonstracyjnymi okrzykami. Sprowadzono go z galerji na salę w momencie, gdy premier składał hold regentowi ks. Pawłowi. Arnautowicz czterokrotnie strzelił do premiera lecz ten zdołał ukryć się za pulpitem. Wszystkie strzały chybiły. Dwaj deputowani, którzy rozbroili Arnautowicza, zostali lekko ranni podczas szamotaniasia. Arnautowicza odstawiono do prefektury policji. Był on kompletnie pijany. Na tem tle powstały przypuszczenia, że on był narzędziem w ręku inicjatorów zorganizowanego spisku.

Po wznowieniu posiedzenia deputowani, korpus dyplomatyczny i publiczność zgotowali premierowi Stojadinowiczowi gorącą owację. Wszystkie ugrupowania, również opozycyjne, gratulowały mu ocalenia, popatując sprawcę i inspiratorów zamachu. Reprezentanta grupy Jętcicza nie dopuszczono do głosu.

Następnie premier Stojadinowicz przystąpił do dalszego expose w sprawie polityki zagranicznej.

BIAŁOGRÓD. W związku z zamachem, dokonany na premiera Stojadinowicza w Skupczynie, aresztowano dotychczas 9 posłów z grupy Jętcicza. Jętcicz interwenjował osobiście u władz policyjnych w obronie swych przyjaciół, wyrzekając się jakiegokolwiek łączności z zamachowcem.

Według wersji, krążących w tutejszych kołach prasowych, jeden z posłów grupy Jętcicza, Ninic, któremu przypisuje się organizację zamachu na premiera Stojadinowicza, zbiegł zagranicę, posługując się fałszywym paszportem.

Z Pomorza

— Jaką pogodę będziemy mieli w marcu? (Od 1 do 10 marca): Dość pogodnie o lokalnym chmurniejszym niebie. Większy wzrost zachmurzenia z opadem śnieżnym 2. 7 i 10 marca. (Od 11 do 20 marca): przeważa aura niestała, chmurniej z miejscowym opadem na początku i końcu dekady. (Od 21 do 31 marca): zachmurzenie z dłuższymi przebłyskami słońca wiosennego. Koniec miesiąca gro-

zi znowu pogorszeniem pogody. Krytycznie wykazać znaczną siłę dynamiczną, około 2. od 5 do 10, 14, 18, 21 do 25 i od 28 do 30 marca.

W wymienionych terminach obok fali katastrof żywiołowych i nieszczęśliwych wypadków spodziewać się należy doniosłych wydarzeń międzynarodowej polityki.

— Dziadkowo. — Pożar gorzelni. W majątku należącym do Oelricha Herberta w Małej Turzy powstał pożar, który zniszczył dach gorzelni i części zbudowane z drzewa, wyrządzając szkodę na sumę ok. 6.000 złotych.

Dzięki akcji ratowniczej czterech straży pożarnych, ogień został zlokalizowany i nie przybrał większych rozmiarów. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek wadliwości komina.

— Toruń. Stan wody na Wiśle. W sobotę woda na Wiśle osiągnęła najwyższy poziom 4.62 m. ponad stan normalny. Wisła oczyszcza się już zupełnie z kry, która spłynęła nie tworząc nigdzie zatorów. Spodziewany zator na zakręcie pod Świeciem wskutek wysokiego stanu wody nie utworzył się. Woda zalała tylko nadbrzeżne łąki. Obecnie poziom wody powoli się obniża.

— Toruń. Napad. Na drodze, wiodącej do Rudaku pod Toruniem dwóch osobników napadło na idącą z pracy 38-letnią Juljanę Chrapałową zamieszkałą w Toruniu. Jeden z nich uderzył Chrapałową ręką w twarz a drugi zrabował torebkę, którą miała w koszyku, zawierającą około 3 zł. gotówki. Za zbiegłymi sprawcami prowadzi się dochodzenia.

— Toruń. Zatrucie mięsem. Po spożyciu mięsa zatruciu ulegli w Toruniu na Dębowej Górze: Władysław Lusiński, Zbigniew Lusiński, Stefan Ruszkowski, Jan Kowalski i Marja Malinowska. Jak się okazało, w mięsie znajdowały trychiny. — Wszystkie ofiary wypadku przewieziono do szpitala. Marja Malinowska zmarła w szpitalu, nie odzyskawszy przytomności. Jak wykazały przeprowadzone badania wyżej wymienione osoby uległy zatruciu po spożyciu mięsa nabytego u rzeźnika Kowalskiego (również chorego). Mięso nie było badane przez lekarza weterynaryjnego. — U wszystkich zatrutych występują silne objawy puchnięcia. Wskazywałoby to, że mięso zakażone było trychinami. Sprawę definitywnie wyjaśni przeprowadzenie sekcji zwłok zmarłej Malinowskiej.

— Toruń. Napad na listonosza. W poniedziałek pomiędzy Gniewkowem (pow. inowrocławski) i Grabiem (pow. toruński) dokonano napadu na listonosza, który jechał rowerem, wioząc przesyłki pocztowe i 1100 złotych w bilonie. Napastnicy rzucili się na listonosza, zadając mu kilka uderzeń w głowę, poczem gdy ten stracił przytomność, napastnicy zabrali plecak z pieniędzmi i zbiegli. Cały przebieg napadu obserwował zdaleka rolnik Jan Lewandowski, który niezwłocznie zaalarmował mieszkańców okolicznych zabudowań. Bandyci, widząc zbliżających się włóścian, poczęli uciekać i usiłowali ukryć się w majątku Opoczno, gdzie tłum dopadł ich i chciał dokonać samosądu, do czego nie dopuścił rządca majątku.

Obu napastników 38-letniego Jana Muszyńskiego i 30-letniego Józefa Muszyńskiego osadzono w areszcie w Inowrocławiu. Po dłuższych poszukiwaniach policja odnalazła porzucone przez bandytów w czasie pościgu pieniądze i przesyłki pocztowe.

— Chelmno. Zamykajcie mieszkania. Z niezamkniętego mieszkania Franciszka Sowińskiego w Chelmnie skradziono kasetkę żelazną z gotówką 600 zł. pierścionek złoty oraz książeczkę oszczędnościową na łączną sumę 3.759 zł. W wyniku dochodzenia ustalono, że sprawcą kradzieży jest Czesław Cicherski lat 25 z Chelma, u którego podczas rewizji znaleziono na strychu skradzione przedmioty. Cicherski przyznał się do winy. Odstawiono go do Sądu Grodzkiego w Chelmnie.

— Świecie. Kara za nieufność do KKO. Rolnik Brunon Techa zam. w Lubani - Lipiny pow. świecki padł ofiarą kradzieży. Skradziono mu mianowicie 6520 zł. gotówki którą przechowywał w blaszanej puszcze ukrytej w chlewie. Gotówkę tę posiadał poszkodowany ze sprzedaży nieruchomości. Złożył je początkowo do PKO. ale za radą swego przyjaciela Jana Kamińskiego, z którym razem mieszkał, podjął pieniądze z PKO. i schował w chlewie.

Sprawcą kradzieży jest prawdopodobnie Jan Kamiński, którego widziałno krytycznego dnia przy chlewie, a następnie opuścił Luban i dotąd nie wrócił.

— Tczew. — Umysłowo chory podpalaczem. W Budziszewie pow. tczewski spalili się stóg słomy na szkodę rolnika Gustawa Radtke. W wyniku dochodzenia przytrzymałno umysłowo chorego Thom Karla Heinza lat 20 zam. w Bliźnie pow. grudziądzki, jako podejrzanego o to podpalenie. Istnieje podejrzenie, iż Thom Heinz jest sprawcą podpalenia kilku zagrod w Bliźnie, których dokonał na przestrzeni dwóch ostatnich lat.

— Gdynia. Aresztowanie sekretarza Sądu Grodzkiego w Gdyni. Na polecenie p. prokuratora Sądu Okręgowego w Gdyni został w ub. sobotę aresztowany sekretarz Sądu Grodzkiego w Gdyni Woźniak. Aresztowany pełnił funkcje sekretarza w oddziale hipotecznym S. Gr. Woźniak podejrzany jest o popełnienie nadużyć w czasie urzędowania. Bliższych szczegółów na razie nie możemy podać, ze względu na toczące się śledztwo.

— Wejherowo. Znowu niezwykły noworodek. We wsi Karwieńskie Błota, leżącej nad otwartym morzem urodził się w jednej z rodzin włóściańskich obojnak — o zupełnie wyjątkowo wykształconych cechach obu płci. Charakterystycznym szczegółem jest to że parę miesięcy temu w tej samej miejscowości przyszło na świat dziecko o sześciu palcach przy każdej kończynie. Zabobonni Kaszubi dopatrują się w tem znaku jakichś nieszczęść dla ich wsi.

— Hel. Foki w sieciach. Wielkie stado fok, opuszczające Bałtyk na skutek ocieplenia się wpadło do zastawionych przez rybaków helskich sieci pod Jastarnią. Foki pożarły większość ryb, lecz część ich w liczbie 10 sztuk zaplątała się w sieci, tak że na skutek braku powietrza zginęła. Rybacy z sieci wydobyli tylko jedną fokę, którą do czasu przesłania do jednego z ogrodów zoologicznych, ułożono w willi „Zdrowie“ w Jastarni. Pozostałe 9 sztuk fok wzięli rybacy jako swą cenną zdobycz ze względu na futerko oraz wartościowy tran.

— Kościerzyna. Chciał ugrząźć pierzynę w łóżku. 5-letni synek P. z Kościerzyny wyjął z pieca węgle i włożył je do łóżka w siennik, aby ugrząźć pierzynę. Węgla widocznie były jeszcze gorące, bo siennik zapalił się. — Na szczęście ogień w porę zauważono i stłumiono go. Szkody niewielkie.

— Chojnice. „Zgnięła jaja“ w sądzie. Przy końcu ub. r. odbyło się w Chojnicach zgromadzenie partji Zjednocz. niemieck. (D. V.), podczas którego członkowie partji młodoniemieckiej (JDP.) obrzucili prezydym zgniętymi jajami. Po wiecu rozgłaszano po mieście, że inicjatorem tej psoty był syn właścicielki lokalu, w którym się wiec odbywał — Paweł Engel. P. E. zaskarżył H. Rascha jako rzekomego autora tej pogłoski. Sąd jednak uniewinnił oskarżonego Rascha dla braku dowodów.

— Duża Cerkwica, pow. sepoleński. Dwie krowy powiesiły się na łańcuchach. W oborze majątności Sprengla dwie krowy zaplątały się nocą w łańcuchy, którymi były przyręczane do żłobu, tak, że poprostu się powiesiły. Obie krowy zdechły wskutek uduszenia.

